

Sygn. akt VII U 1445/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 listopada 2014r.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Szczuka

Protokolant: Marcin Kamionowski

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2014 r. w Warszawie

sprawy J. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o zwrot nienależnie pobranego świadczenia

na skutek odwołania J. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 27 grudnia 2013 r., znak: ENK/6/(...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 1445/14

UZASADNIENIE

W dniu 22 stycznia 2014 roku **ubezpieczony J. S.** złożył do Sądu Okręgowego Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, odwołanie od decyzji organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 27 grudnia 2013 r. znak: ENK/6/(...), na mocy której ww. organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do wypłaty emerytury za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 31 października 2011 roku.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony podkreślił, iż to ZUS przesłał bez jego wiedzy i zgody emeryturę za okres od 1 października 2011 roku do 31 października 2011 roku. J. S. podkreślił, iż na jego konto wpłynęła kwota emerytury w wysokości 4727.04 zł a organ rentowy zażądał zwrotu kwoty 5796,75 złotych. Odwołujący zaznaczył, że na mocy wyroku Sądu zwrócił kwotę 5795.75 zł. W świetle powyższego, odwołujący wniósł o zwrot kwoty 5796,75 złotych

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 27 grudnia 2013 r. organ rentowy **Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...)** **Oddział w W.**, wniósł o oddalenie odwołania na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

W uzasadnieniu swojego stanowiska organ rentowy wskazał, iż wyrokiem z dnia 12 lutego 2012 r. (datę przedmiotowego wyroku na skutek błędu organ rentowy zapisał z datą 12 lutego 2012 r. podczas gdy prawidłową datą orzeczenia jest dzień 12 września 2012 r.) Sąd Okręgowy Warszawa – Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie ubezpieczonego od decyzji z dnia 27 marca 2012 roku znak: ENK/6/(...) o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia za okres od dnia 1 października 2011 roku. do 31 października 2011 roku.

W świetle powyższego organ rentowy podkreślił, iż zaskarżona decyzja jest prawidłowa, odwołanie ubezpieczonego jest bezzasadne i jako takie – winno podlegać oddaleniu.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie ustalił następujący stan faktyczny:

J. S. na podstawie decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 12 lutego 2010 roku znak: ENK/6/(...) uzyskał prawo do emerytury – w wysokości 5374,16 zł, od dnia 1 grudnia 2009 r. (vide: k.81 ar.).

Następnie w dniu 20 października 2011 roku organ rentowy wydał decyzję o wstrzymaniu wypłaty świadczenia emerytalnego od dnia 01 listopada 2011 roku na podstawie art. 103a ustawy o emeryturach i rentach, która zobowiązywała osobę pobierającą emeryturę pozostającą w stosunku pracy do złożenia dokumentów potwierdzających rozwiązanie stosunku pracy (k. 111 a.r.) .

Ponieważ świadczenie emerytalne zostało już wypłacone organ rentowy decyzją z dnia 27 marca 2012 roku zobowiązał ubezpieczonego do zwrotu świadczenia za okres od 1 października 2011r. do 31 października 2011roku (vide: k.125 ar.).

Od decyzji z dnia 27 marca 2012 roku ubezpieczony odwołał się inicjując postępowanie sądowe pod sygn. akt VII U 705/12. W tej sprawie Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie w dniu 12 września 2012 roku wydał wyrok, którym oddalił odwołanie ubezpieczonego (vide: k. 141 ar. oraz k.19 akt sprawy pod sygn. VII U 705/12).

Decyzją z dnia 19 grudnia 2012 roku organ rentowy podjął wypłatę emerytury poczynając od dnia 22 listopada 2011 roku tj. od dnia ogłoszenia wyroku Trybunału Konstytucyjnego, który uznał, że art. 103a ustawy o emeryturach i rentach jest niezgodny z zasadą zaufania obywateli do państwa prawa wobec osób, które nabyły prawo do świadczenia emerytalnego przed 1 stycznia 2011 roku (vide: k.161 ar.).

W dniu 27 listopada 2012 roku ubezpieczony wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o wyjaśnienie sprawy dotyczącej wezwania go do bezzwłocznego uregulowania zadłużenia z tytułu nienależnie pobranego świadczenia (vide: k 187 ar.). Pismo to (ww.) zostało zakwalifikowane przez organ rentowy jako wniosek o uchylenie decyzji z dnia 20 października 2011 roku w związku z czym organ rentowy dokonał jego rozpoznania i w dniu 15 marca 2013r. wydał decyzję– którą odmówił uchylenia decyzji z dnia 20 października 2012 roku (vide: k193 ar.; k.195 ar.; k.197 ar.).

Względem decyzji z dnia 15 marca 2013 roku ubezpieczony złożył odwołanie, które skutkowało zainicjowaniem postępowania sądowego pod sygn. akt VII U 1339/13. W tej sprawie Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie wyrokiem z dnia 14 listopada 2013 roku zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał J. S. prawo do świadczenia emerytalnego za okres od dnia 1 listopada 2011 roku. do dnia 21 listopada 2012 roku., jak też nie ustalił odpowiedzialności organu rentowego. Ponadto Sąd przekazał do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych celem rozpoznania wniosek ubezpieczonego odsetki oraz wniosek o wypłatę świadczenia emerytalnego za okres od dnia 1 października 2011 roku do dnia 31 października 2011 roku (vide: k.25 i 26 akt sprawy pod sygn. VII U 1339/13).

W konsekwencji Wyroku z dnia 14 listopada 2013r., organ rentowy wydał w dniu 16 grudnia 2013 roku. decyzję, o wypłacie zawieszony emerytury za okres od 01 listopada 2011 roku do 21 listopada 2012 roku w kwocie 74236,39 zł (vide: k.275 ar.) oraz decyzję z dnia 16 grudnia 2013 roku., którą odmówił prawa do wypłaty odsetek.

W dniu 27 grudnia 2013 roku wydał decyzję, którą odmówił ubezpieczonemu prawa do wypłaty emerytury za okres od dnia 1 października 2011r. do dnia 31 października 2011r. (vide: k.279 ar.).

Odwołujący w dniu 27 listopada 2012 r. złożył do organu rentowego wniosek o zwrot świadczeń emerytalnych poczynając od daty ich wstrzymania. Podstawę wniosku odwołującego stanowiło orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. (wydane w sprawie (K 2/12),(k. 157 a.s).

J. S. odwołał się od decyzji ZUS z dnia 27 grudnia 2013 r. czym zainicjował niniejsze postępowanie odwoławcze w sprawie VII U 1445/14.

W toku postępowania, Sąd Okręgowy ustalił, iż wyrokiem z dnia 16 czerwca 2014 r. wydanym w sprawie sygn. akt VII U 112/14, Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie oddalił odwołanie ubezpieczonego J. S. od ww. decyzji organu rentowego z dnia 16 grudnia 2013 r. w przedmiocie prawa do wypłaty odsetek (vide k. 35 a.s sygn. akt VII U 112/14).

Strony postępowania do zakończenia postępowania podtrzymały swoje stanowiska procesowe, odwołujący w zakresie uwzględnienia odwołania od zaskarżonej decyzji, a pełnomocnik organu rentowego w zakresie uwzględnienia odwołania (k. 36 a.s).

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił, na podstawie dowodu z dokumentacji akt rentowych ubezpieczonego, której autentyczność nie była kwestionowana przez odwołującego oraz na podstawie dokumentacji akt sądowych o sygnaturze VII U 112/14, VII U 1339 /13 oraz VII U 705/12. Zgromadzony materiał dowodowy nie budził zastrzeżeń Sądu, zaś strony, nie wnosiły o jego uzupełnienie. Zdaniem Sądu, zgromadzona dokumentacja stanowiła wystarczającą podstawę wydania orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sąd Okręgowy podkreśla, w pierwszej kolejności, iż prawomocną decyzją z dnia 27 marca 2012r. ubezpieczony został zobowiązany na podstawie art. 138 ustawy o emeryturach i rentach z FUS do zwrotu świadczenia pobranego za okres od dnia 1 października 2011r. do 31 października 2011r. Podstawą do wydania powyższej decyzji były obowiązujące wówczas przepisy art. 103a ustawy emerytalnej w myśl których prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez poprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego. Powyższa decyzja została podtrzymana przez Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie, który po rozpoznaniu sprawy prawomocnym wyrokiem z dnia 12 września 2012r. w sprawie sygn. VII U 705/12 oddalił odwołanie ubezpieczonego i tym samym zatwierdził decyzję organu rentowego z dnia 27 marca 2012.

Następnie w dniu 14 listopada 2013r. Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie wydał w sprawie ubezpieczonego (sygn. akt VII U 1339/13) wyrok, w którym m.in. zobowiązał organ rentowy do rozpoznania wniosku o wypłatę świadczenia za okres od 1 października 2011 r. do 31 października 2011 r. w decyzji odmownej z dnia 27 grudnia 2013 r. odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury za ww. sporny okres. W niniejszym postępowaniu ubezpieczony J. S. zaskarżył decyzję ZUS z dnia 27 grudnia 2014 r. domagając się wypłaty należnego mu świadczenia emerytalnego wraz z odsetkami za okres od 1 października 2011 r. do dnia 31 października 2011 r. w kwocie 5796.75 złotych.

Na gruncie niniejszej sprawy Sąd Okręgowy zwrócił uwagę, że odwołujący w toku postępowania administracyjnego skierował do organu rentowego w dniu 27 listopada 2102 r. wniosek o zwrot świadczeń emerytalnych poczynawszy od daty ich wstrzymania. Podstawę wniosku odwołującego stanowiło orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012 r. (wydane w sprawie (K 2/12).

Sąd Okręgowy podkreśla, iż badając zgodność z Konstytucją art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych, Trybunał Konstytucyjny powiązał treść tego przepisu z treścią art. 103a ustawy emerytalnej, wskazując iż oba te przepisy nie znajdują zastosowania do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011 r. bez konieczności rozwiązania stosunku pracy. Oceniając skutki wyroku Trybunał doprecyzował przy tym, że obowiązek rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym pracodawcą, jako warunek realizacji nabytego prawa do emerytury, nie będzie miał zastosowania do osób, które nabyły to prawo w okresie od 8 stycznia 2009 r. do 31 grudnia 2010 r. W stosunku do tych osób przepis art. 28 cyt. ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych w zakresie w jakim przewiduje stosowanie art. 103a ustawy emeryturach i rentach z FUS utracił moc z chwilą ogłoszenia sentencji wyroku w Dzienniku Ustaw, czyli z dniem 22 listopada 2012 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1285). W świetle brzmienia art. 190 ust. 1 Konstytucji orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego mają moc powszechnie obowiązującą i są ostateczne. Utrata mocy obowiązującej przepisu z powodu jego niezgodności z Konstytucją oznacza, że przepis ten nie może być stosowany poczynając od daty jego uchwalenia. Wyrok Trybunału ma przy tym skutki retroaktywne, a

przez to zachodzi konieczność ponownego rozpoznania sprawy z pominięciem już niekonstytucyjnego przepisu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2008 r., sygn. akt V CO 43/08 oraz wyrok tego sądu z dnia 21 listopada 2006 r., sygn. akt II PK 42/06).

Mając na uwadze powyższe, należało przyjąć, że żądanie ubezpieczonego – oparte na fakcie wydania przez Trybunał Konstytucyjny omawianego wyroku - było co do zasady uzasadnione, gdyż ubezpieczony nabył prawo do emerytury od dnia 1 grudnia 2009 r., a zatem w okresie którego dotyczył wyrok Trybunału Konstytucyjnego. Powyższe okazało się jednak niewystarczające dla wydania rozstrzygnięcia uwzględniającego żądanie J. S.. Wbrew twierdzeniom ubezpieczonego nie uzasadnia bowiem wypłaty świadczenia samo wydanie orzeczenia Trybunału o niezgodności danego przepisu z Konstytucją. Organ rentowy nie działa w tym zakresie z urzędu. Jak bowiem wynika z treści przepisu art. 145a § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, żądanie wznowienia postępowania z tej przyczyny leży wyłącznie w gestii strony.

Wymaga w tym miejscu podkreślenia, że generalną zasadą prawa emerytalno-rentowego jest to, że postępowanie w sprawach świadczeń wszczynają się na podstawie wniosku zainteresowanego, chyba że ustawa stanowi inaczej (art. 116 ust. 1 pkt 1 ustawy emerytalnej).

Stosownie do treści art. 145a § 1 k.p.a. można żądać wznowienia postępowania również w przypadku, gdy Trybunał Konstytucyjny orzekł o niezgodności aktu normatywnego z Konstytucją, umową międzynarodową lub z ustawą, na podstawie którego została wydana decyzja. W § 2 cytowanego przepisu doprecyzowano przy tym, że w sytuacji określonej w § 1 skargę o wznowienie wnosi się w terminie jednego miesiąca od dnia wejścia w życie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego.

Mając na uwadze Sąd zwrócił uwagę, że ubezpieczony nie złożył w sprawie formalnego wniosku o wznowienie postępowania w związku z orzeczeniem Trybunału Konstytucyjnego o niezgodności przepisu art. 103a ustawy emerytalnej z Konstytucją. W dniu 27 listopada 2012r. złożył wniosek, z którego treści wynikało, że wnosi o wznowienie wypłaty należnego mu świadczenia emerytalnego za cały okres zawieszenia związku z wydaniem przez Trybunał Konstytucyjny wyroku z dnia 13 listopada 2012 r. Sąd Okręgowy podkreśla, iż organy są związane treścią pism strony i obowiązującym stanem prawnym. W § 3 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe postępowanie w sprawach świadczeń wskazano, że wniosek stanowi zgłoszenie na piśmie lub ustnie do protokołu w organie rentowym:

- 1) żądanie przyznania świadczenia;
- 2) żądanie wznowienia postępowania w sprawie świadczenia przez organ rentowy;
- 3) inne żądanie w sprawie przyznanego świadczenia, w szczególności:
 - a) ponownego ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości,
 - b) wyłączenia z kręgu osób uprawnionych do renty rodzinnej,
 - c) przyznania dodatku do pobieranego świadczenia,
 - d) podjęcia lub wznowienia wypłaty świadczenia,
 - e) zawieszenia prawa do świadczenia,
 - f) wypłaty świadczenia osobie zamieszkałej za granicą w sposób określony w ustawie lub przepisach odrębnych.

W świetle powyższego wywieść należy, że ustawodawca wyraźnie rozróżnił wniosek o wznowienie wypłaty świadczenia od wniosku o wznowienie postępowania w sprawie świadczenia.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy uznał, iż odwołanie ubezpieczonego jest całkowicie bezzasadne, albowiem odwołujący w toku postępowania nie wykazał, iż jego postępowanie zostało wszczęte na skutek wniosku o wznowienie postępowania w sprawie świadczenia emerytalnego.

W świetle powyższego Sąd Okręgowy u znał, iż zaskarżona decyzja odpowiada prawu i nie zachodzą jakiegokolwiek podstawy do jej zmiany.

Mając na uwadze powyższe, w oparciu o przepis art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Sąd oddalił odwołanie.